

“הזמן הוא החכם מכל היועצים”

פריקלס

מוטיב

המכון לשיקום ולטיפול בנפשות
המכון לטיפול בנפשות

מוטיב

המכון לשיקום ולטיפול בנפשות

ירחון בנושא שירה וספרות עברית

אסופת שירים וסיפורים לציון עשור לכתב העת מוטיב

“הזמן הוא החכם מכל היועצים”

פריקלס

אסופת שירים וסיפורים לציון עשור לכתב העת מוטיב

“הזמן הוא החכם מכל היועצים”

פריקלס

מוטיב 10
מחיר 10 ש"ח
מחיר 10 ש"ח

אסופת שירים וסיפורים לציון עשור לכתב העת מוטיב

מבחר כותבים

הזמן הוא החכם מכל היועצים | מבחר כותבים
Time is the wisest of all advisors | Various Writers

עיצוב ועימוד: אלירן דיין
הוצאה לאור: מוטיב ספרים

ניקוד והגהת השירים והסיפורים באחריות הכותבים בלבד!

נדפס בישראל 2026 Printed in Israel
מסת"ב: 3-978-965-7015-80-3 ISBN:
מהדורה ראשונה – ה'תשפ"ו 2026

© 2026 כל הזכויות על היצירות המופיעות באסופה זו שמורות למחברים
© 2026 כל הזכויות על האסופה והפקתה שמורות למוטיב ספרים
info@motiv-magazine.co.il

סדר השירים והסיפורים

- 11..... **צעדי הזמן** | נורית יעקבס־צדכובים
- 12..... **בשבילים** | יעל ארכלי
- 13..... **הרצי** | איריס קאופמן
- 17..... **לרגע קט** | אירית כהן־נרגאון
- 18..... **השעון** | ראובן פרומר
- 21..... **זוג לעול ימים** | מלכה אורמן
- 22..... **אמי** | תמי קויפמן
- 24..... **לכל זמן** | ריבי זהר
- 26..... **מדייקת** | דלית ולדמן
- 28..... *** | אורית שטיבר**
- 29..... **בערוב ימיו** | תמר דוד־כריספי
- 30..... **עדשת החיים** | דנה אדרי־פינבלט
- 31..... **הזמן** | אסף קורן
- 32..... **אינני רוצה להיות בנימין זאב טורף** | איתן קלינסקי
- 33..... **פואטיקה גריאטרית** | תמי יואב
- 34..... **הוואזה של יעיש** | נדב וולך
- 37..... **נוסטלגיה** | ענת פרחי
- 38..... **הוא יופיע** | סיגל רוטר
- 40..... **זמניות** | רון גרא

41.....	רגעים אירית כהן־נרגאון.
42.....	בן 46 מלכה אורמן.
43.....	הלב יגר שולה ברנע.
44.....	דיאלוג עם הזמן עפרה סרי.
50.....	הזמן חזור חגית בת־אליעזר.
51.....	פרוסות דקות ריבי זהר.
52.....	ממרומי האולימפוס יהורם גלילי.
53.....	* אורית שטיבר.
54.....	הזמן יעל ארבלי.
55.....	נקמה דנה אדרי פינבלט.
56.....	כמיהה ענת פרחי.
57.....	כשייגמר מיכל בר־חיים.
58.....	מודעת אבל עדנה אפק.
61.....	גוף הידע תמי קויפמן.
62.....	הזמן שלי נורית יעקבס־צדורבויס.
63.....	חלפו ימי החנופה מלכה אורמן.
65.....	דחק חגית בת־אליעזר.
66.....	קשר הזמן תמר דוד־כריספי.
68.....	טיפול זוגי אגי רגנר.
71.....	הזמן לא עונד שעון אסף קורן.
72.....	עיתים מיכל שחר.

73.....	צמיג החיים יהורם גלילי
75.....	מי אמר הגורל התאנה לנו, ולא קיבל? תמי יואב
76.....	קציצות או נקניקיה סיגל רוטר
78.....	גלגל הזמן דפנה חיימוביץ'
80.....	קול הזמן אסתר א. קאפח
81.....	הילדה במראה גלית גז
83.....	גורל שולה ברנע
84.....	בקבוק טיפות דלית ולדמן
86.....	עוצמה נשית מלכה אורמן
88.....	הזמן חמוטל בר־יוסף
90.....	מסה פיוטית: על רצועת החיים אירית כהן־נרגאון
92.....	פעם בשנה עפרה סרי
95.....	רעידת אדמה קלה ענת פרחי
96.....	* אורית שטיבר
98.....	בזבז זמן נורית יעקבס־צדכובים
100.....	גרניום תמי קויפמן
101.....	תפילה יעל ארכלי
102.....	מתי אתה יודע... ראובן פרומר
103.....	שישים חגית בת־אליעזר
104.....	צוק העתים ריבי זהר
105.....	עוד ניפגש דנה אדרי־פינבלט

הזמן הוא החכם מכל היועצים היא אסופה לציון עשור של עשייה, כתיבה ויצירה עברית של כתב העת מוטיב והמיזמים הנלווים אליו. הנושא שנבחר לאסופה הוא הזמן בהתבסס על מה שמיוחס לדברים שאמר מצביא אתונה העתיקה פריקלס כי "הזמן הוא החכם מכל היועצים" — משפט שמזמין אותנו לחשוב על הזמן כעד לדרכנו בעולם, כמרפא פצעים, כיועץ שמלמד אותנו מה באמת חשוב ואולי כזה שגורם לנו לעשות חשבון נפש, לשנות את המסלול או אולי להספיק כמה שיותר דברים בזמן בו אנו נמצאים על פני האדמה.

באסופה זו תוכלו לקרוא שירים וסיפורים קצרים שעוסקים בזמן: רגעים קטנים שנצרכו בזיכרון, ימים שנשכחו ונשלפים לפתע, מבט אל עבר שחלף או אל עתיד שמבקש להיוולד. כתיבה על תקופות חיים, מחזוריות, התבגרות, זקנה או ילדות — כל מה שלכד הזמן בחיי הכותבים.

אלירן דיין

צעדי הזמן נורית יעקבס־צדרבוים

יִצְאֲתִי בְּצַעַד יִשָּׁר אֶל דֶּרֶךְ נִפְתָּלֶת
הִלְכֹתִי טָפוֹף דּוֹלְגָת בֵּין בֵּהֶן לַעֲקֵב
הִקְרַקַּע לְמִטָּה סָפְגָה כָּאֵב לַעֲטוֹף
הַשָּׁמַיִם מֵעַל רָחֲבוֹ לְלֵב אֵינְסוֹף
הִלְכֹתִי מֵהָר וּלְאֵט־לְאֵט וּמֵהָר
יִצְאֲתִי מִקֶּדֶם לְבִדָּק שֶׁהַזְמַן לֹא מֵאֲחֵר.

בשבילים יעל ארבלי

הולכת בשבילי חיי
בדרכים של קדימה
ולאחור
עוקפת זיכרון מהמורות
סחור סחור
הולכת בחיי
הלאה
ורוצה לחזור
ברגלי היחפות
לחוש חול רך וחסמים
כילד תמים.

הרצי איריס קאופמן

עין הפוכה. משתי ביצים. עגבנייה אחת ומלפפון אחד. חתוכים לפרוסות. שתי כפות גבינה לבנה. קפה שחור חזק בלי סוכר. לא תמיד היה סוכר על השולחנות בחדר האוכל. באופן מסתורי הסוכר מצא את דרכו כמעט בכל יום לאגף של האזרחים. אבל גם כשהיה – הוא הפסיק להמתיק. הוא חישב בזריזות שכבר תשע־עשרה שנים ושמונה חודשים הוא לא הרגיש גרגירים של סוכר על הלשון. ותשע־עשרה שנים ושמונה חודשים הוא אוכל עין הפוכה משתי ביצים, ועגבנייה אחת ומלפפון אחד חתוכים לפרוסות, ושתי כפות גבינה לבנה, וקפה שחור חזק בלי סוכר לארוחת בוקר.

לא ירד הבוקר גשם, אז אפשר היה לאכל בחוץ. הוא לקח איתו את הכלים לשולחן קק"ל שעמד על שפת הסלע ממש, מתריס בחוסר יציבות מול היקום. אם ייפול – ייפול. מישהו פעם חשב בוודאי שיש קסם בכפריות המחוספסת הזו – שולחן קק"ל מתנוודד וצימר של עץ צבוע לבן שבור, ומטבחון עם משטח עץ שרוט מסימני חריטות הסכין הפורסת עגבנייה אחת ומלפפון אחד כל בוקר. אבל לא קסם היה שם. חספוס – היה גם היה. ומיטה זוגית מעץ אורן. ווילון תלוי מעל חלון בלי תריס, שיהיה קצת אור וקצת חושך ואפשר יהיה להירדם. וגם שקט. ובדידות. ואויר. ושפת סלע רחוקה מדורשי טובתו ודורשי רעתו.

שרון לא דרשה רעתו, כמובן, אבל גם היא ניסתה להניא אותו מלהשתקע שם. "שילמת את חובך לחברה", היא אמרה. "מספיק", היא אמרה. "בוא הביתה", היא אמרה. והוא בא. אחרי שאספה אותו משערי הכלא הם נסעו הביתה. הוא נכנס והניח על

הרצפה ליד דלת הכניסה את תיק הגב הקטן שהיה בן יותר מעשרים וגם נראה כך, ואז נכנס עד לסלון. ואחר כך לכל אחד מחדרי הילדים הריקים, ואז לחדר שלהם. רגליו נתקלו בשטיח שהגיע כמעט עד רגלי המיטה. זה חדש, חשב לעצמו, למרות שבעצמם זה יכול להיות שם כבר שנים והוא לא יידע. הרי הקפיד לא לצאת הביתה לחופשות הקצרות גם כשכבר נתנו לו. הוא הסתכל קצת ואז יצא. ואמר לה שהוא לא יכול, ושיודיע לה לאן הלך, כי ידע שהיא צריכה לכוון את המחשבות שלה שלא יתרוצצו סתם כך בלי יעד.

מאז הוא כאן.

קצת מעבר לסלע השתפל מטה הוואדי בינו ובין לבנון. יפה כאן. ירוק כאן. כאילו לא קרה דבר. השריפות, מסתבר, היטיבו עם העצים, והם צמחו מחדש, חזקים וזקופים, תחתם מרבדים של עשב שיודע לשרוד בלי שמש. קנאה שטפה אותו שוב, מורידה עוד יותר את זוויות הפה ומעמיקה את הקמטים שבצידו. בטבע הירוק הזה קנא. עד כמה נמוך ועמוק עוד אפשר להגיע עם הזוויות, והקמטים, והקנאה, והגעגועים, חשב.

במעט הספרים שאסף לעצמו והניח בערמה על הרצפה היו כמה ספרי שירה. הוא חזר וקרא בהם שוב ושוב, גם כשכבר ידע את כולם בעל פה. הגעגועים, כתב עמיחי באחד הספרים האלה, הגעגועים הגדולים ביותר הם הגעגועים של אדם אל עצמו כפי שהיה.

שום דבר לא היה עוד כפי שהיה. העצים שצמחו כאן מחדש צמחו בכל הארץ. שרון סיפרה לו. בכל פעם שהגיעה הביאה איתה חדשות. גם אם רצה לשמוע וגם אם לא. היא הייתה מגיעה פעם בשבוע או שבועיים ביום חמישי אחר הצהריים ונשארת עד יום שבת בערב. היא ניסתה כמיטב יכולתה והוא התאמץ כל כך, עד ששרירי הצוואר שלו הפכו נוקשים תמידית מן המתח, אבל זה כבר לא היה

אותו דבר. הם היו קשורים בעבותות אהבה מאז, אבל המלחמה ההיא ערפה את כבודו ושברה את תוכו, והוא התכנס עם רסיסיו והשתבלל כמו קונכייה ורחק אל הצימר שמול לבנון. ועכשיו פנה גבו אל הארץ ושרירי הצוואר שלו היו תפוסים והיא ידעה שהזמן שבין חמישי אחר הצהריים לשבת בערב הוא כל מה שהוא יכול לשאת.

בלילה שבין שישי לשבת אמר לה שוב שהוא אוהב אותה תמיד ואין לו בלתה, והיא מחייה אותו כל פעם בין חמישי לשבת, גם כשהוא מת לו כאן בשקט בצימר. בלי מילים אמר לה, אבל היא הבינה. אחר כך היא אספה את שערה ופנתה ללכת. הוא כבר היה לבן כמעט כולו, כמו שערו שלו, סופר איתם את השנים. 19 שנים ו־8 חודשים. ילדים נולדו בינתיים, גדלים כבר בארץ אחרת. ירוקה. הגננים שתלו עצים בכל פינה, סיפרה לו. עצים ופרחים. ערוגות ערוגות סימנו את מה שהיה פעם הגבול בינינו ובינם. גננים שלנו וגננים שלהם הישקו אותם בהתמדה ובזמנים קבועים, דואגים שיפרחו וישכיחו את מה שהיה שם פעם. אמריקה. ישראל, אבל אמריקה.

זה לא ייקח עוד הרבה זמן, קיווה. הארץ קמה מתוך האפר. הגבול בינו ובין לבנון הוא רק ואדי. ירוק. בלי גדרות ובלי חיילים. כך בכל הגבולות, סיפרה לו שרון. תשע־עשרה שנים ושמונה חודשים. פחות ארבע שנים ועוד קצת. אלף וחמש מאות ימים הם קצבו לו. אחד לכל איש, או אישה, או ילד שנרצחו ונהרגו אז.

וביום האלף חמש מאות ואחד הוא הגיע הנה.

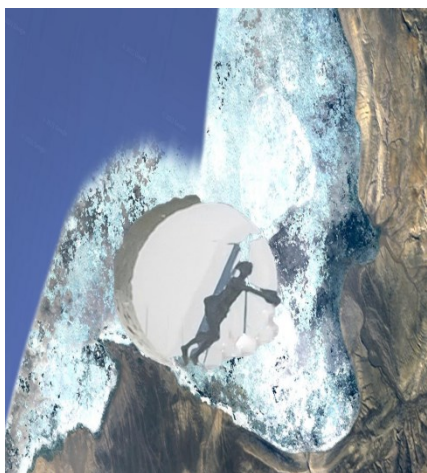
ומאז הוא כאן.

זה לא ייקח עוד הרבה זמן. הם כמעט בני שמונים. שערם לבן.
עפעפיהם כבדים. התחיל לרדת גשם, מזכיר לו שבכל זאת כבר
פברואר. הוא נכנס חזרה אל הצריף וסגר אחריו את הדלת.
פברואר 2044.

לרגע קט אירית כהן־נר־גאון

רצית להמשיך לנוע
לרוץ קדימה
להתקדם, להשיג
עוד יותר
ואני עמדת בי בצד
להזכיר גם לעצור
להשתהות
לנשם את הרוח
ולרגע קט
לנוח.

תמונה: אירית כהן־נר־גאון

השעון

(מחווה למאיר שלו במלאות שלושים למותו)

ראובן פרומר

אני זוכר כיצד לימדה אותי אמא לקרוא את מחוגי השעון, הייתי בן 6 וביקשתי ממנה שתקנה לי שעון. היא הולכה אותי בידי החוצה ואמרה: "אתה לא צריך שעון, תראה כמה שעונים יש בעולם".

היא הראתה לי את צילו של האקליפטוס שבגודלו בכיוונו ובצינתו אמר: תשע בבוקר. את העלעלים האדומים של הרימון שאמרו: אמצע מרס, את השן שהתנדנדה בפי ואמרה: שש שנים, ואת הקמטים הקטנים שבזווית עיניה, שריצדו ואמרו: ארבעים.

"אתה רואה" אמרה, "ככה אתה בתוך הזמן. אם יקנו לך שעון אתה תהיה על ידו."

(מאיר שלו מתוך ספרו "כימים אחדים")

חלפה שנה.

ואז היה זה המורה נחמיה שלקח אותנו לטייל בשדות. נעצרנו, כל הכיתה, בשוליו של שדה חיטה שהחל להיקצר שם התכופך נחמיה עקר והרים מן האדמה גבעול של צמח ואמר בקול: "היום ילדים, נלמד כיצד להכין לנו שעון מן הזרעים של הצמח הזה ששמו מקור החסידה המצוי".

בזהירות ובעדינות ניתק נחמיה זרע אחד מן "המקור" של החסידה והחזיק אותו למול עינינו הסקרניות. לפתע, בעוד עיני

כולנו ממוקדות בחוט הדק הזה שהחזיק נחמיה בין אצבעותיו החל החוט להסתובב ולהתפתל סביב עצמו כמו סביב בורג ונחמיה הסביר בקולו השקט: "רואים ילדים? זה כמו מחוג, כמו שעון. ככה מסתובבים להם השעונים האלה של הפרחים כל הקיץ".

אבל נחמיה המורה לטבע לא היה המורה היחיד.

אצל חנן המורה לספורט והשעון שלו (שהוא קרא לו סטופר) למדתי לרוץ מהר, לנסות להשיג מטרה. "אות הספורט" בכיתות ה', ו', וזין היה מטרה נכספת אצל כל התלמידים. בעיקר אצלנו הקיבוצניקים שרצינו להגיע לתחרויות יום הספורט האזוריות באצטדיון שבעיר. וככה רצתי שלוש שנים אחרי המחוג בסטופר של המורה חנן בניסיון להשיג אותו ולהגיע לפניו ל-9.2 שניות בשישים מטר. אף פעם לא קיבלתי את אות הספורט. אפילו לא מארד. בסופו של דבר רק אורי ונורית מהכיתה שלנו נסעו לתחרויות האזוריות.

עוד למדתי בתקופת בית הספר שיש שעונים מהירים אך יש גם איטיים, לפעמים הזמן ממש טס ולפעמים זוחל לו כמו צב.

למורה למתמטיקה הנס היה שעון שהלך לאט, זחל זה לא מילה. בקושי הצלחתי לעבור שיעור שלם אצלו בלי להירדם ולחלום. פעם אחת אפילו הספקתי לספור בלב עד 7,829 מתחילת השיעור עד שהשיעור הסתיים. לספור מהר למדתי עוד לפני הנזי.

ולעומת השעון המפגר של הנס שהזמן שלו בקושי זז היה למתתיהו, המורה לספרות ולתנ"ך שעון שממש טס. פעם אפילו ניגשתי אליו בסוף השיעור ושאלתי אותו אם לא כדאי שייתן את השעון שלו לבדיקה כי הוא נורא ממהר! כל השיעורים שלו חלפו ביעף. אצלו אף פעם לא נרדמתי בשיעור גם כשהייתי מאד עייף.

לבר־מצווה קיבלתי אופניים. שעון אמיתי היה לי רק בצבא...

...ובמלאות כל ימי
ותמו "השבעה" וחלפו "השלושים"
שוב אין מונים רגעים או שעות,
שבועות, חדשים
התחלף השעון השתנו הזמנים
וימים אחרים קרבים ובאים
ומאז ולהבא עד לסוף העתים
עד לקץ הימים
סופרים ומונים רק שנים, רק שנים...

זוג לעול ימים מלכה אורמן

שזורים במקלעת שנים,
הוא לא בלעדיה
היא כלה שלו.
גב כף ידם, עורקים
יד ביד, גיד בוריד.
הוא לא בלעדיה
היא כלה שלו.
מביטים זה בזה זיו זוכרים –
פני עלומים ראשונים.
מהירות גלגול שפה,
חלקות הלשון – השנינות:
מהות האהבה ונשיקה תמה.

וכל זכרון בזמן רק מעמיק את המתיקות
אל הימים שיזעו זה עם זה ליצר – זו את זו ללחץ...
וכך לאורך זמן הן אחוזות,
לבל ישמטו,
חס ושלום.

אמי תמי קויפמן

אמי

מפַּעַל שֶׁל דָּאָגָה, שְׁבַעַה יָמִים בַּשָּׁבֹועַ כָּל הַשָּׁנָה, כָּל
הַשָּׁנִים.

“תִּתְקַשְּׁרִי כְּשֶׁאַתָּה מְגִיעָה.

מָה עִם הַבָּנוֹת? מָה אָמַר הָרוֹפֵא?

קָר לָךְ? אֲכַלֶּתָּ?

וְהִשְׁתִּיָּה, אֵת שׁוֹתָה מִסִּפִּיק?”

שְׁבַעַה יָמִים בַּשָּׁבֹועַ כָּל הַשָּׁנָה, כָּל הַשָּׁנִים.

“אֵיךְ יִשְׁנֶתָ?

הַכֵּנֶתִי לָךְ, מִצָּאֵת חֲנִיָּה? חֲזֵרְתִּי?

אֵת כָּל כֶּךְ רְגִישָׁה, תִּשְׁאַרִי מוֹרָה.

אֵת עוֹד פַּעַם עוֹבְדָת

קִשָּׁה?

תִּקְחִי מִשְׁחָה, זֶה מְרִגִּיעַ”

שְׁבַעַה יָמִים בַּשָּׁבֹועַ כָּל הַשָּׁנָה, כָּל הַשָּׁנִים

עַד עֲכָשׁוּ.

השנה השתנה הקצב, גם האחיזה.
חרים מנקבים את ימיה ואני עוקבת אחריה.
לפעמים היא מחזיקה במפתחות "המפעל" ולפעמים
שומטת אותם ונשארת בחוץ.
לפעמים היא נזכרת: "מה אתך? מה אתך?" היא שואלת
"שתשאל, שתשאל", אני ממלמלת לעצמי
"בנתי, בנתי, אכלת?
להכין לך סלט?

אמי מפעל של דאגה. שבועה ימים בשבוע כל
השנה, כל השנים
"אמא, אכלת? להכין לך סלט?"

לכל זמן ריבי זהר

גלגלי בך מים
בלי סערה.

גלגלי בך
שמש
בלי לשרף.

גלגלי עינים
בלי לאבד כוון.

כי הרי את יודעת
לכל זמן
ועת לכל חפץ.

ענדי
את הקשת
בשערותיך.

תני למבטך
לחדר מבעד
ערפילי המחר.

היי טובה אליך
בשכורך הלהבה.

כי הרי את יודעת
לכל זמן
ועת לכל חפץ.

אז אזני בך שקט
ורככי בך מים
להיות את
סוערת ורכה
זורמת ושוהה.
להיות את.

מדייקת דלית ולדמן

בשארית חיי
אנצל את הזמן –
את התשוקה הבוערת
בי לחיים.

אשה חזקה אני –
תחושותי בי,
בטוחה
בעצמי,
מדיקת,
שקולה
וצלולה.

כאשה,
מקבלת
את עצמי
על כל רבדי.

מתאזנת
ביפים של החיים,
מאזנת את כעסי,
מאזנת את הילדה שבי,
הקטנה ההיא, שנפגעה.
מאזנת את החפץ שבי
ומגנה עליו.

יפים של החיים.

.Flow

אורית שטיבר

עֲכָשׁוּ, בְּדִיעֵבֶד,
כָּל הַקּוּיִם מִתְחַבְּרִים.
עֲכָשׁוּ כָּל אוֹתִיּוֹת קִדּוּשׁ הַלְבָּנָה,
כָּל הַכְּתוּבוֹת שֶׁהָיוּ עַל הַקִּיר,
כָּל הַנּוֹרוֹת הָאֲדָמוֹת וּפְעֻמוֹנֵי הָאֲזָעָקָה
מִסְתַּחֲרָרִים לִי בְּרֹאשׁ
כִּמוֹ סִפְלֵי מִסִּבַּת הַתָּהּ שֶׁל הַכּוֹבֵעַן, בְּלוֹנָה פֶּאֶרְק.

אָבֵל אֵז,
עוֹד הֵייתִי קִטְנָה.
הֵייתִי בְּטוּחָה שֶׁבִּקְצָה הַמְּנִהְרָה שֶׁל רֶכֶּכֶת הַשָּׂדִים,
נִפְתָּחוֹת הַדְּלָתוֹת לְעוֹלָם וְהִפְחַד נִגְמָר
וְחִשְׁבֹּתִי, שֶׁבְּסוֹף מִסְּלוּלָה שֶׁל רֶכֶּכֶת הַהָרִים הַמְּבַחֲלִילָה,
יִחַזְרוּ הַרְגָּלִים לְדֶרֶךְ עַל אֲדָמָה יְצִיבָה,
וְאִפְּלוּ אִם עוֹד אֶתְנַדְּנֵד קֶצֶת,
יִקְחוּ אוֹתִי
הַבִּיתָה
וְיַעֲבֵר לִי.

בערוב ימיו תמר דוד־כריספי

חלפו שנים
מיום אבדן בנו
במלחמה עקבה מדם.
בזקנתו
נהג להסב ראשו ולהביט לאחור
לאחר שנהג ימים להתבונן קדימה
על מנת לא לשבר את רוח משפחתו.
מעולם לא יחס משמעות
לקלישאות בני האדם על הזמן
ובחר לחיות יום ביומו.
כיום כשהוא בערב ימיו
ידע.

עדשת החיים דנה אדרי־פינבלט

אני חושבת שהגיל פותח את העדשה
עם השנים אני נהיית הרבה פחות קשה
המלחמות שלי נראות פתאום קצת מגוחכות
האחיזה באמתות שלי חשובה לי עוד פחות.

אני חושבת שעם הגיל אני לוקחת צעד לאחור
ואז מתגלים לי עוד צבעים נעלם קצת השחר
מצליחה לראות תמונה גדולה שמרכיבה את השלם
התמונה אלי זזה ופתאום יש תנועה וזה כבר לא דומם
ועם התנועה הזו נפתחות עוד אפשרויות
נפתחות עוד השתוקקויות
אני חושבת שהגיל פותח את העדשה
עם השנים אני נהיית עם עצמי הרבה פחות קשה.

הזמן אסף קורן

הזמן הוא היחיד שמלווה אותך יד ביד, כל עוד אתה בממד שלו. הוא מזכיר את הנשכחות, מבשר על העתידות. הוא מתאבק עם הנצח אך ידו לעולם לא תהיה על העליונה —

הזמן רודן או מזכירה? האם הוא כופה עלינו את סדר יומנו, או שהוא רק לוחש בעדינות: **"הגיע הזמן להתעורר?"** לנצל אותו, עד תם. לפני שהוא יפנה את גבו — ויעלם. פתאום.

אינני רוצה להיות בנימין זאב טורף

(לרדת ממרומי מגלומניה ישראלית בשמי טהרן)

איתן קלינסקי

אינני רוצה להיות בנימין זאב טורף
 לטרף בבקר ובערב לחלק שלל,
 אני רוצה להיות זאב הגר עם כבש
 גדי שרובץ עם נמר, יחד עם עגל וכפיר
 בחברת נער קטן, כשפרה ודב תרעינה באחו שלנו
 יחדיו ירצצו ילדיהן, כשאריה כבקר אוכלים תבן.
 אני נושא עיני לצפור שמצאה בית חם
 ולדרור שמגוננת על אפרוחיה.
 בימים שממטרים על הארץ יום ולילה
 מבולי אש מבקשים למחות חיים
 אני נושא עיני אל היונה ועלה-זית טרף בפיה
 ונדע כי קלוי מבולי האש טורפי חיים מעל הארץ
 ולא נשמע יותר "שאגות אריה וקול שחל ושני כפירים נתעו"
 אני פוחד מהמגלומניה המנוטת את חיינו למחוזות פירומניים –
 אינני רוצה להיות "עם כלביא יקום וכארי יתנשא"
 לא ישכב עד יאכל טרף ודם חללים ישתה"
 אני נושא תחינה לרדת ממרומי מגלומניה ישראלית בשמי טהרן
 ולשיט במרומי ירושלים כיונה ועלה זית טרף בפיה.

פואטיקה גריאטרית

תמי יואב

כְּסֶסָה צִפְרֹן עַד פְּצַע־דָּם.
מִצָּחָה צִפְרֹן, רַק צִפְרֹן אַחַת מִתְכַּסֶּסֶת, זולֹתֶיהָ שׁוֹמְרוֹת נְגִיעָה.
זוֹ הָאֶחָת סוֹרֶרֶת מְטַעֲמִי אוֹרְלִיּוֹת נוֹתֶרָה כְּנֶאֱהָבֶת עַל יְדֵי קִיוְמָה.
כִּי נַעֲקֶרָה מְטַעֲמִי הַהוֹלָדָה
כְּמוֹ הַדּוֹקְטוֹרֶט שֶׁלֹא כָתַבְתָּ. כְּמוֹ אֵין סוֹף לַדְּבָר, לֹא גְמַרְתָּ,
רַק נִצְמַדְתָּ לַפֶּטְמָה הַסְּגֻלָּה
וְכֶסֶסְתָּ, וְחֵלֵב הָאֵם נִקְרָשׁ, וְסִמְנֹת תְּוֹוֵי פְּנִיךָ הֵלֹא יִצְיָבִים.
וְלֹא מַחְתָּה, כִּי נִמוּחָה לוֹמֵר
כֹּכֵל שֶׁאֲבֵלְתִּי גְבֶרָה תֵּאֲוֹת בְּשָׂרִי
וְהֵנֶר תִּבְעֵהוּ שְׁעָנָא.

איור: תמי יואב

הוואזה של יעיש

נדב וולך

במשעול סלעית 10, שכונה ה' לדוגמה, באר־שבע, בשנת 1987, הייתה במטבח הבית מן יציאה למשהו שנראה כמו יחידה נפרדת מהבית, אולי סוג של הכנה ליחידת דיור נוספת, כי הייתה לה גם כניסה נפרדת מהמשעול. העניין הוא שלא היה שם מספיק מקום בכדי שזו תהיה יחידת דיור, כיוון שזה היה מסדרון של 3 מ"ר לכל היותר, בצד אחד, 2 מ"ר בצד שני, ובנוסף שירוקלחת, או נכון יותר, שירואמבטיה, יחסית גדולים, בערך 10 מ"ר.

לו היה דייר פוטנציאלי שהיה מעוניין לבלות את חייו בין יציאות החוצה, יציאות עיכול, וניקיון, אי־אז אולי היה כאן איזשהו פוטנציאל כלכלי. אך דייר שכזה מש מלבוא. אולי זה בגלל שוק השכירות הלא מדי משוכלל של העיירה המדברית בסוף שנות ה־80. אולי בתל־אביב זה היה עובד.

כך יצא שמסדרון מוזר זה, היה פסאודו־מחסן תוך ביתי. לא מספיק חיצוני לבית שיהיה מחסן (שהיה כבר קיים כחדר נפרד בגינה הפנימית הקטנה של החצר, עם גג אזבסט מפואר ומתקלף, ותפקד ב־זמנית כחדר אחסון, חדר כביסה, ומקום נפלא לשאוף בו קצת חלקיקים מסרטנים, עם מודעות לכך שתגיע ברמה הארצית רק כעשור לאחר מכן), ולא מספיק פנימי או קוהורנטי שיהיה איזשהו חדר יעיל לבית.

כך יצא שכל מיני דברים שאין איפה בדיוק לשים אותם, היו שם, באותו אזור דמדומים של שימוש/אי שימוש בו נמצא גם אותו כיסא עם בגדים שעוד לא מלוכלכים מדי לכביסה, ולא נקיים מספיק להחזיר לארון.

היה שם משקל אדם עם מחוג שהטווח שלו היה בין 0 ל-120. בעלותי עליו אי-שם בתחילת שנת 1987 המחוג היה בדיוק על ה-20. היה שם מטאטא שקצת נשבר וזיפיו היו קצת מקורזלים. חיינו באותו מסדרון היו נמצאים בספק תמידי: האם ישוקם? האם יקום שוב אל הקרבות האין-סופיים באבק, לכלוך ודברים שנפלו אל הרצפה ללא שוב? או שהאם יוחלף במטאטא חדש, רענן יותר, צעיר יותר וכשיר יותר למשימה? הוא לא ידע. בינתיים היה בו שימוש ספורדי לחילופין עם המגב, שבמידה מסוימת יכול פונקציונלית לבצע את אותה משימה.

באחד הימים התווסף מה שלימים יהיה הפריט החשוב ביותר במסדרון: קופסת קרטון לבנה, חדשה למראה, שמתוכה בצבצה ואזה לבנה מהודרת, עם עיטורי פרחים וקווי זהב וכסף. הקופסה הונחה כלאחר כבוד ליד המשקל, ותפסה שתיים וחצי בלטות לאור, ושלוש בלטות לרוחב.

"מה זה, אימא?"

"לא לגעת נדי, בזה לא לגעת."

לפתע נדמה היה בעיניי שיש מן שדה כוח בלתי נראה מסביב לקופסה, שלא ניתן לחדור מעבר לו. המסדרון צומצם משמעותית במרחב התמרון בו. כדי להגיע לקיר הנגדי היה צריך להתחמק משדה הכוח, וללכת בזהירות מרבית, גם כשמנסים להיכנס לשירואמבטיה הסמוכים. בעמידה על המשקל היה צריך להיזהר כעת לא לנטות מדי לצד ימין, כיוון שאז נתקלים בשדה הכוח.

בחלוף הימים, אותה קופסה, בהיותה ממוקמת בעיר מדברית, שסופות חול לא פסחו עליה, צברה יותר ויותר אבק, והייתה כבר יותר חומה וצהובה מאשר לבנה. המטאטא שנשען בעייפות בצד הנגדי של המסדרון גם לא העז לטפל בסיטואציה זו, כנראה גם הוא פחד משדה הכוח מסביב לקופסה.

"אימא, הקופסה היא שלנו?"

"זו מתנה מיעיש, ידיד שלי, נדי, לא לגעת בזה."

מדי פעם, כשהיא יצאה מהבית, היא אמרה שהיא הולכת ליעיש. שדה הכוח עדיין היה שם, נותן רק מעבר מיקרוסקופי לחלקיקי האבק.

אף פעם לא ידעתי אם מתישהו תגיע העת והוואזה תוכל לצאת מהקופסה המאובקת, ותוכל סוף־סוף לחיות חיים חדשים, חסרי אבק, חסרי ספק, ובלי ילדים שמטרידים כל הזמן בשאלות עליה.

נוסטלגיה

ענת פרחי

בזויתו האפלה של הארון הישן,
הרחק מעין סקרנית,
חובקות מעטפות בליות
מלים נשכחות –
בליל ריחות של נצני חיים
רחוקים, לא נמקים.

את מי חפשה שם ידי
בין ניצוצות החיים האחרים,
במלים שצליל עלומיהן
לא נמוג?

הדרך

צדק אותו יוהנס הופר הרופא,
אי אז, אי שם בשוניץ –
צורבת
הכמיהה הביתה.

הוא יופיע סיגל רוטר

ראיתיו, מה יפה את.
צופיה למרחקים.
בואי, בואי ונלכה.
עזבי השער ונברחה.

לא אוכל נער חמד,
כי לבי הוא לאחר,
כי נשבעת לי צפות,
עד ישוב אהובי.

ולאן הלך הוא,
ילדה,
אולי תיחלי לשוא?
האם יחזור,
האם יזכר,
אולי שכתך
זה מקבר?

לא שָׁכַח, אֶף כִּי רָחוּק הוּא.
בְּלִבּוֹ נוֹשֵׂא דְמוּתַי.
עַל פְּנֵי גְלִים יוֹם
מְקִיף הוּא עוֹלָם סְבִיב.

אֲכַן, יִלְדֶּה, נֶאֱמָנָה אֶת.
יִדְעֶתָ זֹאת תָּמִיד.
הִנֵּה אֲנִי. קִרְבִּי אֵלַי.
הֲלֹא חֲזַרְתִּי שְׁנִית.

זמניות רון גרא

חיים נולדים טהורים
עם רוח אביבית
בערסל מתערסלים.

סרפדים מכרסמים,
רוח מפלסת דרכה
מטלטלת ערסול.

מתכנסות מחלות,
נכנסות לרמיסה,
מתבצרות
משחקות משחק מתאם
עם הזמן.

מבקש עוד פעימה.

רגעים אירית כהן־נרגאון

צִירִי לִי רָגָעִים, בְּקֶשׁ.
הִיא צִירָה בְּעֶפְרוֹן
קוֹיִם קְצָרִים וְעִגּוּלִים קֹטְנִים,
וְאִז

צָבְעָה אוֹתָם בְּצָבָעִים
בְּהִירִים וְכֹהִים,
חֲלָשִׁים וְחֲזָקִים,
כָּאֵלָה שֶׁקֵּל לְמַחֵק
וְכָאֵלָה שֶׁקֶשָׁה.

תמונה: אירית כהן־נרגאון

בן 46 מלכה אורמן

בן 46 וכבר שכחתי אותך.
אמש, בך לא הדלקתי.

לבושתי – בא הבקר
ותהיתי, מהו שקרה לי?

צער הכי גדול בחיי
אמצתי.

שנה אחר שנה דקר את חזי
צחוק ובכי.

זהרת מהחשך
קראת לי "אמא!"

ולמרות שאהבתי אותך,
אמש, שכחתי.

הלב יגר שולה ברנע

מסגר הלב יגר דבר –
גלעין האמת הזהר כבדלח,
יופע בלבוש שקוף –
דבר לא יסתירנו,
בכוחו יפצע יחריב או יבנה,
משיתגלה – יצא כמנצח כל קזב,
ולא יושב כשד לבקבוק.

דיאלוג עם הזמן עפרה סרי

הוא נושף בְּעַרְפָּנוּ
לֹא לֹא לֹא
מְנַהֵל אוֹתָנוּ
מְשַׁחַר הָאֲנוּשׁוֹת.
כְּשֶׁצָּרֶיךָ מִמֶּנּוּ יוֹתֵר
לְעוֹלָם אֵינוּ מִתְמַסֵּר.
כְּשֶׁרוֹצִים שְׂכָבֶר יַחֲלוּף
הוא נִמְשָׁךְ עַד אֵין־סוֹף.

הוא חֲסֵר רַחֲמִים.
מֵרָאָה אַכְזָרִית
לְעֵקֶבּוֹת הַשָּׁנִים.
מַחְרִיב כָּל חִלְקָה טוֹבָה בְּגוֹפָנוּ
עוֹשֶׂה שְׁמוֹת לִיפִי נְעוּרֵינוּ
וְלִזְכָּרוֹן –
פְּשוֹט אָסוֹן!!
מְטַשְׁטֵשׁ אֶת הָעֶבֶר
תַּעֲלוּמָה לַעֲתִיד.

אַךּ לַהוֹנָה –
רְלוֹנָטִי כְּתָמִיד.

אַז זַימְנֵתִי אוֹתוֹ,
אֶת הַזְמַן
לְשִׁיחָה מְסוּג
"יִחְסְנוּ לְאֵן"

הוא הִגִּיעַ בְּאַחֹר
הַבְּחוּר.
הַשְׁתַּחֲלֵל בְּסַעֲרָה
מִבַּעַד לַחֲלוֹן
וְצִנַּח הַיָּשָׁר לְכֶרֶסָה בְּסֻלּוֹן.
בְּרֶנֶשׁ מֵתֵשׁ, נִרְאָה דִּי עֲתִיק.
אֵין פֶּלֶא
שְׂאֵף פֶּעַם אֵין מִמֶּנּוּ מְסַפִּיק.

שְׁלַח אֵלַי חֵיוֶךְ מְלֵא אוֹר
- לְרִשּׁוֹתֶךָ גְּבֵרֵתִי
בְּמָה אוֹכֵל לַעֲזֹר?

- למה, שאלתי, כשהמצב חבל"ז
אתה זוחל כמו צב, בקשי זז?
וכשהכל כל כך נפלא
ולא רוצה שיגמר
אתה חולף כמו סופה
לאן אתה דוהר?

- חייב לשמר על כשר
הודה בישר.

- אתה לא מתעניף לפעמים?

- אל תזרי לי מלח על הפצעים.
שקלתי לפרש, כבר קשה בגילי.
לדאבוני –

יהיה זה צעד בלתי אחראי.
היכולה את לדמיין עולם
נטול זמן?

חשבתני על זה.

- האמת, קצת קשה. אין פטנט אחר, יותר משתלם?

- לא בעולמכם. אם אעלם כאן יהיה בלגן שחבל על הזמן.

- אולי שנת שבתון, איזו חפשה?

ניסיתי להיות אמפטיית, נדיבה.

- חיפשתי מחליף, הוצאתי מכרז. שום דבר לא יז.

ענה בתוגה.

- אף אחד לא מרים את הכפפה זה תפקיד כפוי טובה.

אני מנסה לרצות, הופך עולמות

ואתם בשלכם – רק טענות ומענות!

אין לי זמן

חבל על הזמן

נגמר לי הזמן

בזבוז של זמן...

לא לענין. ומאוד מעציב

שלא לומר –

גם די מעליב!

- צודק, לא יפה.

תגיד

אפשר לשאול משהו בוטה?

הביט בי בלאות

וירה לעברי "שוט"

-מה קורה כשזמננו תם?

אני מתכוננת, עלי אדמות?

- אתם פשוט מחליפים עולמות.

עוברים לאזור זמן חלופי

כבר לא באחריותי, למזלי.

היי שלום, חייב לרוץ.

ותוך שניה,

כבר ישב על החלון

עם רגל אחת בחוץ.

- אתה שוב עושה לי את זה

זעקתי מרה

- עושה לך מה?

הָרִים גְּבוּהָ
- נַעֲלֵם לִי, כְּמוֹ קוֹסֶם.
בְּטָרֶם הַסִּפְקָתִי לְסִיִּים

אֲבָל הוּא כָּבֵר לֹא שָׁמַע
הָיָה בְּדַרְכּוֹ לִלְקוֹחַ הַבָּא.
וְלֹא בְּרוּר לִי אֵיךְ זֶה קָרָה
שְׂזִימְנָתִי אוֹתוֹ עַל מְנַת לְהִתְלוֹכַן
וּבִסּוּף -
זֶה הוּא שְׂיָצָא הַמַּסְכָּן.

הזמן חזור חגית בת־אליעזר

חֲזֹר
תֵּן לִי אֶת
יְלֻדוֹתַי שֶׁל יְלָדַי.

בְּגֵרוּתוֹ
הַטֶּרֶגְדִּיהַ שְׁלִי.

פרוסות דקות

ריבי זהר

אֲשֶׁה פֶּרֶסָה
אֶת זְמַנָּה
לִפְרוּסוֹת דִּקּוֹת.

אֶמְרָה:
יוֹם בְּיוֹמוֹ,
שָׁעָה בְּשָׁעָה,
דִּקְּהָ בְּדִקְּהָ.

רַק כֶּךְ
אוֹכֵל לַעֲכֹל
אֶת הַמִּצֵּב.

איור: ריבי זהר

ממרומי האולימפוס

יהורם גלילי

נוֹרָה כְּמוֹ קְלִיעַ אֶל שָׁמַיִם מְאֻדִּימִים
גּוֹפֵךְ מִתְנַתֵּק לִפְתָּע מֵהָאֲדָמָה
בְּמַהִירוֹת עַל בִּלְתִּי נִתְפַּסֶּט,
חֶרְטוֹם לָבֵן מִזְדַּקֵּר אֶלְכִסוֹנִית.

כְּשֶׁהַכְּנָפִים מְתִישְׁרוֹת לְמַצֵּב מְאֻזָּן
אֶתָּה שׁוֹחָה בֵּין עֶרְפְּלֵי עֲנָנִים צִמְרִירִיִּים,
שְׁמִיכַת פּוֹךְ אֵינְסוֹפִית לֵלֶא קוֹ אֶפֶק,
מִמָּקוֹם מוֹשְׁבֵךְ F11
אֶתָּה מְרַגֵּשׁ כְּמוֹ בְּאוֹלִימְפּוֹס, מְרַחֵף.

אֲזִנִּיךְ פְּקוּקוֹת בְּלַחֵץ אֶטְמוֹסְפֵרִי,
מְאֻזִּינוֹת לְהוֹרָאוֹת הַדְּרָכָה בְּגֶרֶמְנִית.
לְקִרְאָת הַנְּחִיטָה נֶרְעַד גּוֹפֵךְ גָּלִים־גָּלִים –
עַד שֶׁרְגְּלֶיךָ שׁוֹב מוֹצְאוֹת קֶרְקַע בְּטוֹחָה.

אורית שטיבר

אלול בא.

החם המצהיב קורא לסליחות,

מפציר ואין בא.

מתפללים מדמים מדליקים מזגן,

מטלטלים את טלית החטאים.

אלול ועוד אלול

וכדור הארץ רק הולך ומתחמם

וקורא כמו חזן בפיוטיו,

ממשיך לנסות

לשוא

עד זמן

תפלת נעילה.

הזמן יעל ארבלי

הזמן אומרים,
מרפא מכאובים.
הזמן אומרים,
מקהה זיכרונות מרים.

מהו זמן? יום, שנה, שבוע?
או מדד געגוע?
שהולם והולם והולם,
בכאב שאיננו מוקל אלא רק מתעצם.

כתקתוק של שעון, כדפיקות הגונג,
הוא מכה בתיק־תק, או דינג־דונג.
בהלמות הלב, מאיץ או מחסיר פעימות.
מכה בנשימה וחסם הראות.
שוטף מוחנו זיכרונות ומראות,
מעורר בנפשנו תקוות, אשליות.
מנגינה ארכה מתמשכת
של צפיה נואשת.

נקמה

דנה אדרי-פינבלט

נקמה כמו נקמה בוערת, כמו גחלת תחת האדמה.
מסנורת, מעוררת, לא קוראת שום תמרורים.
היא גדלה ומתנפחת בי ללא מעצורים.

יוש בה אלימות ויש בה גם חרבן.
האם מפנית היא אלי או לכתבת הנמען?
בתוכי מפעפעת, מחכה לגאלה...
מחכה לצאת לדרך, לעבר מטרה דגולה.

היא תגיע על טיל בליסטי או בתוך מבחנת חידקים
צדק רב היא תחולל פה. יש לי אחלה צדוקים.
היא תופיע, היא תפתיע, היא תרמס ותהרס.
כשצלילה אלי יגיע ברנה ארים הכוס.

ואשמע את עקבותיה כצוחות של תן כואב
ואלך בעקבותיה כחיה עם לב תאב
תנו לי רק שניה לגעת, לשחרר אותה חפשית
היא שלי. נא לא לגעת. זוהי נקמה אישית.

כמיהה ענת פרחי

חפֿשתי מחט. גם חוט לא היה לי.
לא, זו לא מטפורה.
בקשתי רק לתפור צוארון מקמט –
מקמט וסורר. קצת לישר.
או שמא זו כן מטפורה?
בכל אפן היה כאן חפוש.
מחט לא מצאתי, וגם לא חוט,
אך באיזו טבעיות משתה ידי
במפתיע
עדייות אהבה חביוות –
צלילים כתובים
רחוקים,
נחים נוגים,
באפלולית קפסות עץ מגלפת,
הרחק מעין תרה, כמהה –
מעיני.

כשייגמר מיכל בר-חיים

סופרת את הדקות
עד שהיום כבר יגמר
ואז אוכל סוף-סוף לבכות
על שהזמן עובר
כל-כך מהר.

מודעת אבל עדנה אפק

סלח לי שנכנסת
בלי לדפוק בדלת
ירד גשם בחוץ
ועל הרדיאטור
זוג
תחתוני אישה
אתה הבטת בי
ואמרת:
דלת היציאה מצד ימין
וכשירדתי
שמעתי
צוֹחֲקִים.

בכל בוקר כשאני קוראת את העיתון, עם כוס הקפה השחור שלעולם אינני מוסיפה לו חלב, אני פותחת במודעות האבל. התחלה שמזכירה לי שאני חיה. לעיתים אני פוגשת מכרים. אתמול, נתקלתי בכ. שנים חשבתי איך זה יהיה כשאפגוש אותך שוב... "חובבת עיתונים" אמרת לי באחת משלוש פגישותינו. ומעלעול בחיבתי למדתי על מותך בטרם עת. חברות התעופה פרסמו מודעות אבל. כבר אז היית עשיר, ומשפחתך מפורסמת. אפילו מכונית משלך הייתה לך, טריומף עם גג נפתח. חיפשת את אהובה "טעות במספר", אמרתי לך: "זאת לא אהובה, אבל בוא נדבר". ודיברנו, ודיברנו, ודיברנו.

וכשהוא בא הביתה והיכה אותי כמנהגו מדי יום, כך לכיף, חשבתי עליך ועל החום שהיה בקולך ותהיתי אם אותו חום יזרום גם בכפות ידיך. וצלצלתי. ואתה ענית. ואמרתי לך שהוא לא בבית. ואתה באת בטריומף. היה דצמבר. וקר. קניתי בסטוק מעיל צמר ופרווה דקה בקצהו. חסכוניות של שנתיים נמעלו בצמר. ודיברנו, ודיברנו, ונסענו.

ונשקת לי. אחת. והיא הייתה בי, עד אתמול כשמתת. אמרת לי: "את יפה." וכל אותה עת שהיינו במכוניתך הוא עמד בחלון ובכה. ולא ידע שכבר לא הייתי שלו, כמו שמעולם לא הייתי. בכיו זלג אל תוך הגשם ושעטנז את יפי הטיפות. וכשהמעיל שלי עלה הביתה, הוא חיכה לי בקצה המדרגות. קריית יובל, קומה שלישית, 25 מ"ר. גרת בדירת חמישה חדרים, בחרל"פ. לקח אותי בכוח. אבל אני הייתי שלך, ובכיתי. ואיש לא ידע כי לא היו לי דמעות. ובלילה האחר הלכתי אליך ברגל מן האוניברסיטה וירד גשם והרוח שברה את המטריה. והלכתי בכביש רופין ועליתי לרחביה והמשכתי לארי ומשם לחרל"פ והייתי ספוגת קור ירושלמי של דצמבר וגשם נקי ואהוב. ואהבתי אותך בהלכי אל פניך.

דפקתי בדלת ופתחת דהום, ומאחוריך עמדה ותחתוניה על הרדיאטור. ואמרתי לי בלחישה, "לא עכשיו, זה לא נוח" והזמנתי לי מונית שעבורה שילמתי שבוע ממשכורת. הוא חיכה לי. כמו שהיה עתיד לחכות לי עוד שנים עד שתמו מאגרי החיכיה שלו ואז מצא לו אישה אחרת. מגבת הייתה בידו ומקלחת לוהבת המתינה לי. אבל אני המתנתי רק לך. למחרת עזבתי אותו. זוכר את פנסיון רייך בבית הכרם? שנים אחר כך סיפר לי שיצר עימך קשר ושאתה התפחדת. כן, כך כתב, "תחילה התפחד הבחור". סיפר לך שאני נוהגת להיטפל לגברים על מנת לסחוט מהם כסף. ואתה האמנת

לו. והתפחדת. וביום שקבענו שתבוא לחדרי שברייך, מבעוד בוקר התכוננתי אליך. שהיתי שעות באמבט, ולבשתי את החליפה הכחולה שגב. צרפתי, זו התופרת של אמא שלי, תפרה לי מחליפה ישנה של אבא שלי שנפטר כשהייתי בת שבע. וקלעתי את שערי הארוך בשתי צמות שגלגלתי סביב ראשי כמנהג הנשים הסלבויות. ואתה באת, עם חבר. ביקשתי לדבר איתך לבד, ותחילה התפחדת אבל אחר כך ביקשת מההוא שלך שיחכה לך בחוץ. אתה הבטת בי ואמרת: "את חולה. חיזרי לבעלך. הוא אוהב אותך." ולא ידעתי שפגשת אותו ולא ידעתי שאמר לך. ואני כרעתי לפניך והחזקתי ברגליך וביקשתי שלא תלך ממני. ולא ידעת שנאחזתי בכי כמי שיודעת את עתידה. וניערת רגליך מידי כמי שלא מצא מגבת לאחר שנטל את ידיו, והלכת. אמרת "אל תתקשרי אלי עוד."

"את היית בובה, המריונטה שלי", כתב כשעזבתי אותו בשנייה. ולא ידעתי שאמת הייתה במילותיו. למחרת התקשרתי אליך ואמרת לי: "אמרתי לך לא להתקשר אלי יותר."

וחזרתי אליו.

ונולדו ילדים שאפשר שיכלו להיות ילדיך. וחזרתי אליו והיו רגעים של שמחה ותקווה שאפשר שהיו רגעיך. וחזרתי אליו והיו שנאה וקנאה וטינה שאפשר שהיו שנאותיך.

וחזרתי אליו וקראתי שמך ואתה לא ידעת שקראתי בשמך. ובא הרגע ובו במסגרת שמך ומה שאזכור כתבתי לשמך. טיפות תלו ביני ובין האוויר של מה שהיה אהבה והיא שאינה מתאדה כמים ואף לא חוזרת כגשם מתעדה לעיתה גז מרעיל.

גוף הידע

תמי קויפמן

שנים שאני משתעשעת עם גוף הידע.

דרך פטמה רכה יונקת תשובות

חלקיות

מתלטפת עם העור שמספק רגיעה

זמנית

מתמסרת לעינים קוראות קורעות

מבפנים מגלגלת

מחשבות

זכפות ידיהם של אבי ואמי

מטביעות.

הזמן שלי נורית יעקבס־צדרבוים

חולה על הזמן שלי
אומרים שהוא שאול
ואני אומרת מלך...
כשהולכת לחפש אתונות
או חמורים, הינו הך,
מוצאת כתר שרביט וכח,
אלה החמרים.

חולה על הזמן שלי
משאב יקר
וככל שהוא ארך
הוא תמיד נשאר קצר.
וככל שהוא נשאר
הוא תמיד הופך
עבר...

חלפו ימי החנופה מלכה אורמן

זמני קצוב,
כשאמות אצא מהמסע
עונותי חולפות.
תחרות מיסרת כל הדרך.

רק חבל על הסקס,
זוכרת גבר,
מקום בטוח...
לא, לוקח אותי לשום מקום
העלביות,
זהירות עם הרגישויות
מדדה על שברי ביצים.

רוצה לפלט מלים,
ופתגמים מתרוצצים:
חלפו ימי החנפה.

לְהִגִּיעַ יִגְעָה לַמָּטָה,
אֶהְבָּה מְזִיעָה.
אַחַר גּוֹפִי, רָחֵק מִמְּנִי
נִשְׁמָה תוֹעָה.

וְאֵת הַפֶּחַד הַסְתֵּרְתִּי,
רָחֵקְתִּי
נִשְׁמָתִי עֶפְהָ לְשׁוֹם מְקוֹם,
מְקוֹם בְּטוֹחַ!

דחק חגית בת־אליעזר

עלי למהר.
אני קטע בזמן.
הנה הקצה מתקרב,
כמו אורות הרכבת הדוהרת.
להקתי לתפקיד קטן במחזה הזה.

קשר הזמן

תמר דוד-כריספי

מדי יום המתינה לבואו של בעלה מהעבודה. היא ידעה, כי עבודתו בחנות בשוק רבה ואין בנמצא אף בן שיושיט לו יד לעזרה. הוא נהג לצאת מוקדם בבוקר עוד בטרם הזריחה כשהוא מצויד במיטב מטעמי בת זוגתו לארוחת הצהרים. בחלוף השעות תקפו אותו געגועים לביתו והוא השתוקק להניח ראשו על הכר הצח שעל מיטתו. לקוח ועוד לקוחה, יש ששילמו ונחפזו לדרכם עם הסחורה ויש ששקלו, הפחיתו והתווכחו על כל אגורה. את הווכחנים תיעב והתפלל שיחלפו ליד חנותו, אך יד זדונית משכה אותם שוב ושוב אל חנותו והוא רק רצה מעט שקט.

כששקעה השמש היא ניצבה בחלון המטבח והביטה אל עבר הרחוב המואר באור הפנסים. היא קיוותה שאולי ערב אחד בשבוע יחזור עוד בטרם השקיעה ואולי יצאו יחדיו לטייל בטיילת הסמוכה לים שכה אהבה. בכל ערב לקחה מגבת מטבח נקייה, קשרה קשר עבה ונשאה תפילה שישוב במהרה. בנה נהג להקניט אותה על מנהגה והאמונה התפלה, אך היא התעקשה שזוהי אמונה העוברת מדור לדור והנה בעוד רגע האב יפתח את הדלת והבן ידע כי צדקה.

נראה שהקשר במגבת ותפילתה לא אכזבו. מדי ערב זמן קצר לאחר שקשרה את הקשר הגיע האב והיא נעצה מבטה בבנה עם חיוך רחב, הנהנה בראשה כסימן לצדקתה.

באחד הימים לאחר שקיעת החמה קשרה קשר במגבת כפי שנהגה. חלפה השעה ובן זוגה טרם הגיע. נשאה שוב תפילה וליתר ביטחון קשרה קשר במגבת נוספת. 'האם יותר הקשר במהרה?',

הרהרה ומחשבה רעה החלה לחלחל במוחה. היא השתדלה להעסיק עצמה, אך עוד שעה חלפה והדלת נותרה סגורה. היא בדקה את הקשרים במגבות המטבח ומצאה, כי אין בהן כל רבב. נשאה תפילה בקול על מנת שיפתחו שערי שמים, אך נראה שהערב שונה מכל הערבים בהם ציפתה לבעלה.

בחלוף הזמן היא נרדמה על הספה וכשהתעוררה בבוקר מצאה את בן זוגה עומד במטבח ומוזג קפה מהביל לכוס זכוכית. הוא חיך אליה ואמר 'התעכבתי אתמול' בחנות לספירת מלאי. נראה שקשרת קשר במגבות החדשות ולא באלה מבית סבתך...'. היא ספקה כפייה, התרוממה במהירות מהספה ונשבעה, כי זו הפעם האחרונה שתרכוש מגבת חדשה!

טיפול זוגי

אגי רגנר

הסיפור שאני מספר כאן זה אמיתי לחלוטין והוא יכול להעלות חיוך על הפנים, מחשבה וגם שאלה על הזמן שחלף ולמה בני אדם ממש לא טובים בלזכור דברים באופן שהם באמת קרו.

למשל, יושבים מולי גבר ואישה שהגיעו אלי לטיפול זוגי. אני פונה לאישה, מבקש לספר אירוע מסוים וחשוב שמכעיס אותה עד היום בקשר לבן זוגה, והיא מתחילה לספר: "האמת שזה קרה כבר די בהתחלה של הקשר שלנו, אז, כבר אז, בפעם הראשונה שהזמין אותי לבקר בדירה שלו הייתי צריכה לברוח מבלי להסתכל לאחור."

"מה קרה?" אני שואל.

"מה קרה?" היא עונה בשאלה בקול זועם כאילו זה קורה עכשיו.

"היה זה יום שישי אחר הצהריים, הגעתי באוטובוס האחרון מעכו לאשקלון. זה היה בחודש דצמבר 1974, הייתי עולה חדשה, למדתי באולפן בקיבוץ. הוא הזמין אותי אליו בפעם הראשונה."

ההוא יושב לידי ומחייך. היא רואה את החיוך שלו, מתעצבנת עוד יותר. ממשיכה.

"התחיל להחשיך. עוד באוטובוס דמיינתי איך הוא ממתין לי עם זר פרחים ובזרועות פתוחות. אז לא! ניחא זר פרחים! אף אחד לא המתין לי!! עמדתי שם לבדי, בקושי ידעתי כמה מילים בעברית, לא הייתה לי כתובת, שום דבר. 10 לירות בכיס. החשיך לגמרי, כל הנוסעים התפזרו, אני נשארת לבד. התיישבתי על המדרגות שמובילות לכניסה של התחנה מרכזית שנסגרה, ואני שואלת

בקול רם איך הכנסתי את עצמי למצב הזה? מי בכלל הבן אדם הזה? מה אני מטומטמת? וחיפשתי בעיניי פינה לישון בלילה. יום שישי, אין יותר שום תחבורה לשום מקום. באמת לא ידעתי מה לעשות. הייתי חסרת אונים. מאז ועד היום לא הרגשתי כזה חוסר אונים. בסוף הוא הגיע, עם הרכב החדש שקיבל באותו יום, התנצל. אמר שבני דודים שלו ביקשו לעשות סיבוב עם הרכב החדש והזמן קצת ברח להם... כשניזכר ש... ואני אז כל כך שמחתי שהוא הגיע, נפלתי לזרועותיו... איזה מטומטמת!"

היא בוכה. מוחאת את הדמעות ופונה אליו: "אז הייתי צריכה ללכת ברגל עד הקיבוץ ליד עכו ולא להסתכל לאחור."

בחדר הטיפולים שלי השתרר שקט. אני מנצל את הרגע ופונה אליו: "עכשיו תספר אתה מה קרה?"

"מה קרה?" הוא עונה בשאלה בקול רגוע ובטוח בעצמו.

"היה זה יום שישי אחר הצהריים. הייתי בתל אביב, קיבלתי מהסוכנות את הרכב החדש שקניתי. הייתי נהג חדש ונהגתי לאט ובזהירות בפקקים של תל אביב. די הסתבכתי גם עם הכיוונים וזה גרם לי לאיחור לא משמעותי. עדין היה אור כשהגעתי לתחנה המרכזית. מה שנכון שכחתי לקנות פרחים."

הוא שותק ומביט עליה בחיוך נבון, והיא? היא פונה אליו: "עכשיו אתה מבין למה אנחנו כאן?"

אני מביט בה ומביט בו וחושב מה עליי להגיד לזוג הזה. שהזמן ירפא את הפצע

שלה? הרי זה מאוחר מדי, היא כבר מבוגרת. שתשנה את המסלול? אם לא שינתה בכל חמישים שנות הנישואים היא תשנה כעת? הדבר היחיד שאולי אני יכול לבקש משניהם הוא חשבון נפש. אבל מי אני? רב? יועץ רוחני? אני בסך הכול מטפל זוגי.

המשפט "הזמן הוא החכם מכל היועצים" כאן לא תקף.
הדבר היחיד שאני אומר לה: "אני מבין, אבל מה תעשי עם
המבין שלי?"
ואז פתאום היא מחייכת, פונה אליו ופניה קורנות: "אתה רואה?
לפחות הוא מבין אותי!"

הזמן לא עונד שיעון אסף קורן

הזמן לא עונד שיעון,
לא מודד את עצמו כמו בני אדם.
אבל הוא כן מחזיק רצועה –
וברצועה הוא גורר אותנו,
כמו עגלה שמסרבת להיעצר.

הגרידה יוצרת בלי,
והבלי נעשה תלי,
והתלי בסוף נקרע –
ואז יוצא
מי שהיית.

עיתים מיכל שחר

הזמן חורט בי אותותיו
חורט אדוות אור פז וזקב
גופי קמל, עייף ונשמת
לבי אוהז באור בחפז ובדור
הרוח מתגבר
לבי מתמלא ומתרחב
יש עתים לאפלה ויש עתים לאור
הזמן חורץ בי אותותיו
ליבי בפריחתו
הזמן עורך את השנים
כשיר בוסרי נובט
משמיט מלים מיתרות
חורץ את הכאב
ויש בי רוח שעולה
כסנה בוער ולהבה
ליבי דבק באור ובחמלה
שוכחות אדוות פורענות
צומחות ומאירות אדוות שמחה.

צמיג החיים

יהורם גלילי

צמיג החיים

לא מפסיק להסתובב

יומם וליל, 24 שעות ביממה,

סופח אליו מחיינו תבניות חשיבה,

מודלי התנהגות ומבנים עמוסי זכרונות.

הזמן מותיר אותותיו בחריצי הגומי

ובקונסטרוקציות מתפוררות ונבנות,

אבק השנים מכסה בלבן שלדו

בנינים, שלדי מתכת,

צנורות וסלמות.

כוח האינרציה

מדביק אליו הכל

בדבק שקוף ובלתי נראה,

ולמרות שהוא מקבע אל הקיר –

לא מפסיק להסתובב במוחנו.

הסיבוב של גלגל החיים –
בניה, הרס ובניה מחדש,
זה מה שמחזיק את כלנו
בלי שנעצר לרגע קט
ונשאל את עצמנו:
למה ומדוע?

מי אמר הגורל התאנה לנו, ולא קיבל?

תמי יואב

פעם ילדה קטנה קטנה אבדה מטבע. באה יד וחטפה את פניה, ולא מצאה. לא מצאה יד את המטבע אבדה ילדה קטנה קטנה. דזבין אבא.

ועכשיו כשמאוד נדרש לי הצחוק, בא נחיל צרעות מצרצרים באזן יחפה, ועשה שם שקט שרצח, וילדה קטנה קטנה הלכה. לאבוד. רציתי להגיד לילדה קטנה קטנה, לא משנה כמה שיעטפו אותך, בסוף את מרגישה עד כמה נשארתי לבד בתוך החרא הזה, ולא הספקתי להגיד לה, כי הלכה. בלי מטבע. בלי פניה. בלי צחוק. דזבין אבא. זה בסדר, גם אני לא ראיתי בכך אופציה אמיתית, ועדין אני רוצה שתבוא אלי ילדה קטנה קטנה ותספר לי את הספור, שוב, מתחלתו ועד סופו. רק שהפעם יהיה מי שיספר לי אותו. כעת היא בקצות אצבעות דקות תפטפט פרטים קטנים ביותר, בכל נקבובית בגופי את בגידתי בה, כש פעם ילדה קטנה קטנה אבדה מטבע. כש באה יד וחטפה את פניה, וכש לא מצאה. למרות דזבין אבא.

כעת השקיעה שלך זורחת. בנקדה זו התחלתי לכתב את גופך. לך, ילדה קטנה קטנה. לילה לילה. יום יום. גופך, יפה לך הספרות כקלפה. בזה האפן האור יכול לצאת מפניך לפני שהוא הגיע אליך. וספרות יפה לך גם אם באה יד וחטפה את פניך, ולא מצאה. למרות דזבין אבא.

קציצות או נקניקיה

סיגל רוטר

אינני אישה דתייה, ואינני שומרת מצוות, אך את ערב שבת אני מקפידה לייחד מכל ערבי השבוע. "סעודת ערב שבת" היא עבורי פסגת הארוחות. כל השבוע אנו אוכלים ארוחות מזינות וטעימות. אולם, כל אחד מבני המשפחה אוכל בשעה אחרת. כל אחד בשעה שהוא חוזר מעיסוקיו. לעיתים פוגשים בחטף זה את זה. בערב שבת כולם בבית. זה ערב בו כל המשפחה בלבוש חגיגי יושבת סביב שולחן השבת.

אני מתכננת, טורחת ומכינה מטעמים כיד המלך. ניחוחות המאכלים מתפזרים בכל הבית, ופורצים החוצה מבעד לחלונות. נרות השבת דולקים באור אלוהי, ומשרים אווירת קדושה. אגרטה הפרחים הטריים מוסיף יופי וניחוחות, ומכניס את הטבע לתוך ביתנו. בקבוק היין מחייך אל כוס הקידוש הבוהקת, ויתר הכוסות שעל השולחן מחזירות לו חיוך. השולחן עטוי במפה לבנה, עליה מונחים בסדר מופתי הצלחות והסכום.

ערב זה הוא מעין אתנחתא טהורה והכרחית מהמרוץ המטורף, הכפוי עלינו כל השבוע. מרוץ בעולם מודרני, חפוז ותחרותי. לכן, סוף השבוע הוא מפגש משפחתי איכותי. ביום זה אנו מלך, מלכה ונסיכים בארמונו. רוח התפייסות ונועם שורה על כל הבית. אחרי הארוחה המענגת בני המשפחה יושבים בשלווה, ומשוחחים על כל העולה על רוחם. כולם מתייעצים, מספרים, מתבדחים, צוחקים, ומשלימים את חוויות השבוע.

לעיתים קרובות אנו מזמינים אורחים. חלקם לנים בביתנו עד צאת השבת. שולחן השבת מתרחב, ומקבל ברכה נוספת. יום שישי

אחד הוזמן בני הצעיר, תלמיד כיתה א', לבית חברו דני לארוחת ערב שבת. היה זה אירוח גומלין לביקור של חברו בביתו.

נרגש יצא בני לבית חברו. למוחרת, כששב בני הביתה, שאלתי אותו, כיצד עבר עליו הביקור. התעניינתי, אם נהנה מסעודת השבת. חייך בני מלוא פיו, ובעיניים נוצצות משמחה ענה: "היה נהדר!! אימא של דני יודעת להכין ארוחות...!! האוכל שלה כל כך טעים...!!" פסק בני בהחלטיות. "מה אכלתם?" התעניינתי. כמעט נעלבתי מההתלהבות הרבה של בני. "אוכל מאוד טעים...!!" המשיך בני בהתלהבותו. "הבנתי. אך, מה אכלתם?" שאלתי. "אכלנו נקניקיה וחרדל בתוך פיתה", המשיך בני בהתפעלותו. "וזה היה כל כך טעים!" המשיך את התרגשותו. "האם כל בני המשפחה אכלו פיתה?" שאלתי. "אני לא יודע. הם לא אכלו איתנו. אני ודני אכלנו לבדנו. ההורים של דני ישבו בסלון, וצפו בטלוויזיה", ענה בני בפשטות.

נשמתי עמוקות. קפצתי את שפתיי, כדי לא לפרוץ בצחוק גדול. חייכתי אל בני, ואמרתי: "אני שמחה שנהנית מהביקור ומארוחת השבת". חיבקתי אותו ואמרתי: "שולחן השבת השופע שלנו התגעגע אליך".

גלגל הזמן דפנה חיימוביץ'

גלגל הזמן
אינו עוצר.
ללא חמלה,
ללא רחמים
בגלגלים
דורסניים
נוגס בימים
החולפים
המאיימים.

מאיץ את הקצ
במהירות של חץ
שעה אחר שעה,
שנה אחר שנה
מתגלגלים גלגליו
מפסגת ההר
עד מרגלותיו.

ובחלוף שְנוֹתֶיהָ
עַת יָכֹהוּ עֵינֶיהָ
יִתְעַרְפֵּל זִכְרוֹנָהּ
יֶאֱפִיר שַׁעְרָהּ
הִיא תִמָּתִין לְבוֹאֵם.

הֵם יִגִּיעוּ בְּסִתּוֹ
וְהִיא תִלְטֹף וְתֹאחֵב.
שַׁעְרָהּ שֶׁל הַנֶּכֶדָה
יִגְלוֹשׁ עַד מְתָנִים,
שַׁעַר הַנֶּכֶד
יִכְסֶה רִיסֵי עֵינָיו
וְאוֹר בְּעֵינֶיהָ.

וְהַלֵּב שֶׁהִתְרוֹקֵן
יִתְמַלֵּא,
כִּי לֹא נֶעְזֵב הַקּוֹן
לְקֶרֶאת תָּם חַיִּיהָ
דְּמַעוֹת שֶׁמָּחָה יִלְחַלְחוּ
אֶת קִמְטֵי לְחַיֶּיהָ.

קול הזמן

אסתר א. קאפח

איוב

היכן זמן בו רשע יעניש? צדיק סובל התזרח לו שמש?
האם אין עת למשפט הגון? היכן מסתתר שעון היקום?

קהלת

לכל זמן ברצפת השמים ואין חדש במרחב השמש.
דמעת כאב לא נופלת לשוא שבתִי לראות, הסדר מופתִי.

איוב

כאן איני רואה כלום באפר בוכה והוא ללא כלאם
עתי גנוזה מאחורי וילון, אף יראים כשלו להבין.

קהלת

הסדר קים במסתורי חלום הכאב חלק מסדר עולם
התמצא פשרו להבין לאשורו? האמת חבויה כדמעה בחשך.

קול הזמן

עולם סובב בזמנים נסתרים, רגע לשקט ורגע לשבר.
אדם נע בין חידה לתקוה, מחפש אור בקפל הזמן.

הילדה במראה

גלית גז

אם תשאלו אותה על זיכרונותיה מתקופת ילדותה, היא תוכל לתמצת לכם אותם במילה אחת: בדידות. אומנם היא גדלה במשפחה נורמטיבית לחלוטין עם זוג הורים ושני אחים. ילדת סנדוויץ' טיפוסית עם תמונת ילדות צרובה בזיכרונה: ילדה קטנה, מלאה נמשים, שערה השחור מסורק ברישול. יושבת מכורבלת על מיטתה, מקיפה את בירכה בידיה וליבה מלא עצב ותוגה. חלפו מאז עשרות שנים אך הילדה והתחושה מיאנו להיפרד ממנה ונטמעו בתוך תודעתה. היא הקימה ביית, בנתה משפחה משלה והגיעה להישגים מרשימים בחייה. לתקופות מסוימות חשה סיפוק וגאווה, מוערכת ועטופה ובאחרות חזרה להיות אותה ילדה קטנה, מכורבלת ובודדה.

אותה ילדה הבטיחה לעצמה שכשתגדל ויהיו לה ילדים משלה, לעולם לא תיתן להם להרגיש לבד. היא נשבעה שתמיד תהיה שם עבורם, קשובה לצרכים שלהם, לרצונות שלהם ולחלומות שלהם. שתהיה להם לאוזן קשבת, מקום להניח את ראשם, רשת סופגת לכל תחושה או מצוקה. כלפי חוץ היא נראתה מאושרת, חברותית, שלווה ורגועה. אך כשהביטה בעצמה במראה, ראתה ילדה קטנה מנומשת בודדה ועצובה. היא ביקשה יותר לעצמה, רצתה לחוות עולם, לחוש אושר אמיתי, להרגיש שלמה ואהובה. היא החליטה לעשות מעשה ולפנות לילדה הקטנה שבתוכה וכך בוקר אחד הושיטה יד למראה ומצדו השני הושטה לכיוונה יד קטנה ועדינה. מפחד שתתחרט היא מיהרה לאחוז ביד העדינה בחוזקה וזו שאבה אותה אל תוך המראה, לעולם מטושטש ומעורפל המוכר לה מעברה. הן צעדו יחד, אחוזות יד ביד, היא והילדה המנומשת

הקטנה. לא היה צורך במילים, הן דיברו ללא קול האחת עם השנייה, נדמה היה שהמחשבות שלהן התסנכרנו ולבן פעם בקצב משותף, הן יכלו לחוש האחת את תחושותיה של השנייה. האישה הבוגרת נתנה לילדה הקטנה להוביל אותה כרצונה. וכך, לאחר דקות ארוכות, מצאה עצמה ישובה על מיטה ישנה וחורקת, כשלצידה הילדה הקטנה, מכורבלת ומכווצת כשפניה מוסתרות מאחורי שיערה. היא לא ידעה כמה זמן חלף כשהן פשוט יושבות כך האחת ליד השנייה, היא יכלה לחוש בבהירות צלולה את תחושותיה של הילדה העצובה ולבה יצא אליה. היא רצתה לחבק אותה, לעטוף אותה בחמלה ובאהבה, אך נותרה משותקת וחסרת תנועה.

לפתע שמעה קול מרוחק שקרא: "אמא איפה את?", בהבלח של רגע היא הבינה כי בתה קוראת לה מן הצד השני של המראה, מחפשת אותה בדאגה ומבקשת את נוכחותה. הייתה זו כקריאת השקמה מטלטלת עבורה. היא האמא עכשיו, המבוגר האחראי, זו שילדיה נושאים עיניהם אליה, מבקשים את אהבתה, נוכחותה ותמיכתה. עיניה נפקחו לרווחה באבחה אחת. היא הושיטה ידה לילדה המנומשת שלידה, השכיבה אותה על צדה והניחה ראשה על ברכיה. היא ליטפה בעדינות את פניה העבירה אצבעותיה בין שיערה. היא ניגבה את דמעותיה ולחשה מילות אהבה באוזנה. סיפרה לה שהיא מכירה ומבינה את כאבה וסבלה והבטיחה לה שבחלוף הזמן, כשתגדל, היא תוכל לעצב את חייה ומשפחתה כרצונה וסיפרה לה את העתיד לבוא בחייה. כשראתה את פיה של הילדה הקטנה נמשך לחיוך קטן וביישן, הבינה כי סיימה את משימתה. היא התרוממה, חיבקה את הילדה חיבוק חם, חזק ואוהב וצעדה חזרה לכיוון המראה. בעודה חוצה חזרה לצידה השני של המראה, נמתח חיוך קטן על פניה והיא קראה בקול לבתה: "אני פה מתוקה".

גורל שולה ברנע

פיו דבר את שלבו חש,
לולא כן רטט היה תוקפו
מיזעות היו ידיו
וסמוקות פניו –
דבר־דבר על מכונו עומד:
הגוף בוגדני,
מי הנקר זורמים
פזורים פרחים באביב
וכל חי סופו – להכלות.

בקבוק טיפות דלית ולדמן

בקבוק טפות
ועליו מדבקה:
שאיפה לחיים.

חיים.
מלה המקפלת
משמעות רחבה,
עמקה,
מלה לשאף אליה.

זמן לשמר על מה שיש
זמן של געגוע ליחד.

זמן להיות שמח
זמן לנשימה
זמן של סבלנות.
זמן לאהבה.

חַיִּים זְמַן
אוֹמֶרֶת תּוֹדָה
עַל כָּל מָה שֵׁיֵשׁ.
חַיִּים זְמַן.
לְקֶרֶב וּלְשֹׁמֵר
עַל מָה שֵׁיֵשׁ
לְנֹצֵר לְהֶאֱחֹז.

חַיִּים זְמַן
לְחַיּוֹת בְּאַהֲבָה.

עוצמה נשית מלכה אורמן

אוי פני היפות,
לאן ברחתן?
צעירה מגילה,
פעם אמרו,
פעם אמרו ואמרו,
ויספו.

פני היפות,
למה עזבתן?
ככה גלמודה בלי העצמה,
לי שנים הענקתן.
וחרשת השמועות פורחת
אל עצמות לחיים גבוהות –
לעתים מים של מלח נוטפות,
בשערי זהר הלבן.
יפה, רואים שהתבגרה,
אומרים.

וְאֲנִי מִגֵּנֶט.
רוֹאֶה אֶת הָעֵינִים עָלַי,
וְאֲנִי אוֹמֶרֶת:
מִדְּבָרִים עָלַי? נִהְדָּר,
מֵרִים אוֹתִי מֵעַל הַחֲלִיָּה
שְׁאֵבְדָּה.
וְלֹא עֲזָבוּ אוֹתִי פָנַי,
יָפָה כָּל חַיִּי.

הזמן חמוטל בר־יוסף

הזמן!
הזמן שלוקח לך להבין
שזה קרה.
שאין. אבוד.
היה, אבל עכשו איננו.
מת, מת! ולא יקום לתחיה.
לא יופיע בהסח הדעת.
לא ישוב במפתיע.
הזמן של הרעל
בפנים והחוצה.
הזמן של לנקם.
של לשנא.
הזמן של לשרף את הכל
בפנים והחוצה.
הזמן של למות כל הזמן.
הזמן שהכל נהיה אבן
גדולה, אפורה, חשודה, זוממת.

זמן העזרון להבדלים
בין גוני הורד,
זמן החרשות לבכי של חתלתול אשפתות
ולצריחה של גוזל עורב מתעלף.

זמן ההחלטה לשרד.
עם השנים. עם הצפרנים.
זמן הצעקה שהשתתקה. זמן הדם.

כמה – שנה? עשר? מאה? אלף?
לי זה לקח שלשים.
בפעם השנייה רק עשר.
אחר כך התחלתי לחיות,
לאהב, להקשיב.

מסה פיוטית: על רצועת החיים

אירית כהן־נרגאון

"זה לא מתאים, החגורה השחורה עם הנעל החומה" אמרתי לבן זוגי במעלית ברגע שהבחנתי בכך.

"מה הבעיה?" כאילו שאל ותוך שניות הוציא את החגורה מלולאות מכנסיו, סובב את האבזם וקיבל חגורה חומה שאותה השחיל חזרה בתוך הקשתות הקטנות שמצויות על רצועת הבד שמקיפה את מותניו.

באיזו קלות הסתובב האבזם, מלמלתי לעצמי, שינה את צבעה של החגורה והתאימה למרחב הלבוש.

האם באותה קלות, שאלתי בקול, אפשר לשנות בחיים רגעים, להתאים מצבים, לחצות מרחבים של זמן ומקום...

בן זוגי חייך ודיבר על הרגעים האלה הפשוטים, שמשתנים בן רגע במגע יד – מתג חשמל שהופך חושך לאור, מפתח שמעביר מן החוץ אל הפנים ולהיפך, לחצן ומקש דיגיטלי שמאפשר לחיות בעולמות וירטואליים שונים.

ואני, אני דברתי בקול על רגעי השינוי האלה המורכבים שעניינם בראש ובלב, במחשבה וברגש ומהותם בפרידה.

פרידה מהעוגן של המוכר והידוע שמעצב מסגרת של יציבות, ששובה את הנפש בתחושת בטחון ושמפזר ניחוח משכר של נוחות. פרידה מדמויות ששזורות סביבך במעגלים, כמו חלקים בפאזל של החיים, שהיו חלק מעולמך ומעיצוב עצמך. אך גם פרידה שיש בה

הזדמנות לריח חדש ולמראה אחר, שמעוררת טעם של סקרנות וצלילים של היפעמות.

דיברתי על רגעי השינוי האלה, השזורים בקשתות הקטנות של רצועת החיים ובכל סיבוב של האבזם נודדים בין גוונים כהים של עצב וגעגוע לבהירים של שמחה, אתגר והרבה התרגשות.

הוא הקשיב לי בן זוגי, חייך ואמר: "איך בשניות בהן ידיי הפכו את צבעה של החגורה, את הפכת במחשבותייך והשחלת אותן בלולאות שמצויות על מסילות החיים..."

פעם בשנה

להורים

עפרה סרי

פעם בשנה
באות לבקר
לשאול מה נשמע
להדליק נר.

עוד אחת נוספה
למנין השנים.

פעם בשנה
אחרי החגים
תמיד אותו הזמן
ג' חשוון.

לדהר בכביש
בואכה חבל לכיש.

שפולי גבעות
ושדות מצהיבים
טובלים בנחוח סתיו
ושלל גוניו
מציפים זיכרונות
של שמחה ועצבות
תמונות נוף ילדות.

ג' חשון
תמיד אותו הזמן.

אלא שהכביש
הוא לא אותו הכביש.
לו הייתם יודעים
איך הכל השתנה,
ושום דבר כבר לא דומה
למה שהיה.
ובכלל –
העולם שהשארתם
כבר מזמן
אינו ההוא שהכרתם.

פַּעַם בְּשָׁנָה
בְּאוֹת לְבָקֶר
לְהַדְלִיק נֵר וּלְסַפֵּר.
מָה הַתְּרַחֵשׁ
וּמָה הַתַּחַדֵּשׁ
לְמַסֵּר דְּרִישַׁת שְׁלוֹם
מְכַל הַנִּכְדִּים
וְגַם מֵהַנִּינִים שֶׁכָּבֵר בָּאוּ לְעוֹלָם
לְהַרְגִּישׁ אֶתְכֶם קְרוֹב
וְלַחֲשֹׁב...
כִּמָּה הֵייתֶם גָּאִים בְּכוֹלֵם.

פַּעַם בְּשָׁנָה
אַחֲרֵי הַחֲגִים
עִם אוֹתָם גֶּעְגּוּעִים
ג' חֶשׁוֹן
תְּמִיד אוֹתוֹ הַזְּמָן.

רעידת אדמה קלה

ענת פרחי

על הדף הדָהוי,
התלוש מזמן,
מלים עורגות אֶהָבָה
שזורות
פְּזורות
משִׁלֶּהבות,
בכתב נערי סוֹעֵר
בין מלים מְגֻמָּמוֹת
על סְטֵלִין –

רְצִיתִי לִהְיוֹת קָרוֹב אֵלַיָּךְ,
לִכֵּן חִבַּקְתִּי אוֹתְךָ חֲזָק
אִז בָּאוּתוֹ הַלִּילָה.
הַצָּחוֹק שֶׁלָּךְ עוֹד מְדַגְּדֵג אוֹתִי.
הַגּוּמְיָה הַלְּבָנָה שֶׁלָּךְ אֶצְלִי –
שֶׁאֶשְׁמֵר אוֹתָהּ?

רְעִידַת אֲדָמָה קֵלָה.

אורית שטיבר

יִצְאֵת הַבֶּקֶר בְּשֶׁבַע וְשְׁלוֹשִׁים
חֲזֵרֶת בְּעָרְבִי,
לֹא שְׁמַתִּי לֵב לְשָׁעָה.
מִמִּילָא הַמְשַׁכֶּת
מֵאוֹתוֹ מְקוֹם סָתוּם שְׁמִלּוֹה
אֶת אוֹתָהּ אֶרְשֵׁת דְּמוּמָה,
עִם אוֹתוֹ הַקָּצֵב בְּצַעֲדֶיךָ
הַכְּבִידִים
כִּאלֹו לֹא יִצְאֵת כָּבֶד
בְּשֶׁבַע וְשְׁלוֹשִׁים
כִּאלֹו עֶצֶר מֵאֵז
הָעוֹלָם.

בִּינְתִים, כָּאֵן,
נִשְׁבְּרוּ אוֹקֵינוֹסִים עַל שׁוֹבְרֵי גְלִים
הַשֶּׁמֶשׁ עָלְתָה וַיִּרְדֶּה
הַרוּחוֹת הַמְזָרְחִיּוֹת רָדְפוּ
אֶחָר הַרוּחוֹת הַמַּעֲרָבִיּוֹת.

כָּאן סוּבְּבוּ אֶלֶף
סְמִסְרוֹת בְּלִדּוֹת חוֹזְרוֹת,
בְּפִגִּישׁוֹת נְשָׁנוֹת
עִם שְׁוֶה וְיִשְׁנוֹ,
כָּאן כְּבִיתִי אֶת כָּלָם
רָגַע לִפְנֵי שְׁנִכְכֻסָּתָּ.

בזבז זמן נורית יעקבס־צדורבויס

שיח לא תם מְנַהֶלֶת עִם הַזְמַן
הדּוֹפֵק עַל דְּלָתוֹת מַצְפוֹנִי
כְּאוֹמֵר 'אַתְּ מְבַזְבֶּזֶת אוֹתִי'.
בְּמַעֲנֵה חֶסֶר נְנוּחוֹת מְשִׁיבָה
מְלִים עֲזוֹת כְּמוֹ לְכָל הָרוּחוֹת
'הַפּוֹקֶה, אַתָּה מְבַזֵּז אוֹתִי'

אַתָּה מֵר זְמַן תִּשְׁאָר תְּמִיד כָּאֵן
סוֹף לָךְ אֵין גַּם לֹא גְבוּלוֹת,
כִּי תִבּוֹא הַשֶּׁמֶשׁ וְתִשְׁקַע,
יִחַלְפוּ לָהֶם עוֹנוֹת בְּשָׁנָה,
שָׁעָה שְׁמִנָּה תִשְׁאָר לִהְיוֹת שָׁעָה,
וְכָךְ גַּם אַחוּתָהּ הַשְּׁנִיָּה, הַדְּקָה.

אַתָּה אוֹרֵחַ נוֹכַח
בְּכָל הַצּוּרוֹת,
תְּמִיד.

מי שִׁיסְתִּים לְבִסּוֹף וּמִן הָעוֹלָם יִפְרֹד
זוֹ תִּהְיֶה אֲנִי. וְאַתָּה תִּהְיֶה הָעֵד.
אַתָּה מֵרֶ זְמַן תִּשָּׂאֵר, אֲנִי אֶגְמֹר.

כִּךְ הִשְׁאֲרֵנוּ בְּזֶה הַשִּׁיחַ
חֶשְׁבֹן מְדוּמֵן פְּתוּחַ
וְאֲנִי, זֹרֶמֶת עַל גַּל הַזְּמַן לְעֵדוֹת
וְיֹדַעַת, כְּמוֹ שֶׁאֶמֶר הַצִּיר "שֶׁאֲגַאֵל"
'הַזְּמַן הוּא נָהָר לֹא גְדוֹת'.

גרניום תמי קויפמן

יוצאת להשקות את פרחי הגרניום.
הצבע מחמיא להם, גם האור.
מדברת אליהם,
יש בינינו הבנה שכזאת.

בעונה שעברה הם פרחו יותר,
לא יודעת למה.

אולי בעונה הבאה
הכל יגמר.

בינתיים, אני כאן.
פרחי הגרניום קוראים לי.
הצבע מחמיא, גם האור.
בינתיים.

תפילה יעל ארבלי

תן לי זמן
מקדש מעט,
רגע קט
להחזיר,
פעילות לב שנעצרו
נשימה שנעתקה.
תן זמן
ליד המגששת,
לאחוז מעקה תמיכה.
ליוצב גו שפוף,
לשחרר
אנחת רוחה.
תן בטובך
מרחב מוגן,
להתרומם ולתקן
את
ששחק
הזמן.

מתי אתה יודע...

ראובן פרומר

שנולדת?

לא כְּאֶשֶׁר הוצאת ת'ראש לראשונה ובְּכָל הַכּוֹחַ שאפת עצמונית אל הריאות וְאִךְ **לא** כְּאֶשֶׁר הָאָחוֹת גזרה בְּמַסְפְּרִים אֶת חֶבְל־הַטֵּבוֹר ולחשה לאוזנך בקול: "זהו, עכשיו אתה כבר לא תלוי! תרגיש חופשי..." **אָבֵל כֵּן** כְּאֶשֶׁר הָרוֹפֵא הַמִּילֵד סטר לך על יֶשְׁבְּנֶךָ הלבנבן ואתה פרצת בבכי־מֵר (הָרָאוֹן בְּחִיךְ יֵשׁ לוֹמֵר...) וְכָל הַסּוֹבָבִים נשמו ביחד לְרוּחָהּ.

אִז אתה יודע!

שזקנת?

לא כְּאֶשֶׁר הגיעה בְּדֹאֲרוֹשׁוֹם הַמַּעֲטָפָה ובתוכה מצאת "תעודת אֶזְרָח־וְתִיק" ... **וְגַם לא** כְּאֶשֶׁר הגעת ונכדך קידם אותך ובְּנִדְיָאוֹת הציע: "סבוש! אולי תתן **לי** לִסְחֹב בְּמִקּוֹמֶךָ אֶת הַמַּזְוָדָה?" **ואפילו לא** כְּאֶשֶׁר בְּתֶךָ הציעה בְּתֵם־לֵב: "אולי נסע בְּמִכוֹנִית שְׁלִי בַּמָּקוֹם שֶׁאַתָּה תִּנְהַג בִּשְׁלֶךְ..." **אָבֵל כֵּן** כְּאֶשֶׁר הגעת לְהַתְאַרֵּחַ בְּשִׁבְתּוֹ וּבִנְךָ אמר בְּשִׁאי הָרְצִינּוֹת: "אָבָא, סִדְרִיתִי **לנו** קְלִנוֹעִית שֶׁתִּקַּח אוֹתָךְ לְבֵית־הַכֶּנֶסֶת וּבַחֲזָרָה..."

אִז אתה יודע!

שאתה מת?

אִז זֶהוּ...

...שאתה **לא**

שישים

חגית בת־אליעזר

לך, זָבֹוב המִחְשָׁבָה,
נוֹדֵדִיךְ נִדְבֵק:
מִזְמָזִם עַל אֶהֱבֵת נְעוּרֵי שְׁנִזְנִיחָה,
טִרְדֵּן דֵּן.

אֵין זֹ שְׁעָה טוֹבָה.
דִּקָּה כְּנֶגֶד שְׁנַת חַיִּי:
הַמַּעֲגָל הַשְּׁלֵם.

צוק העתים

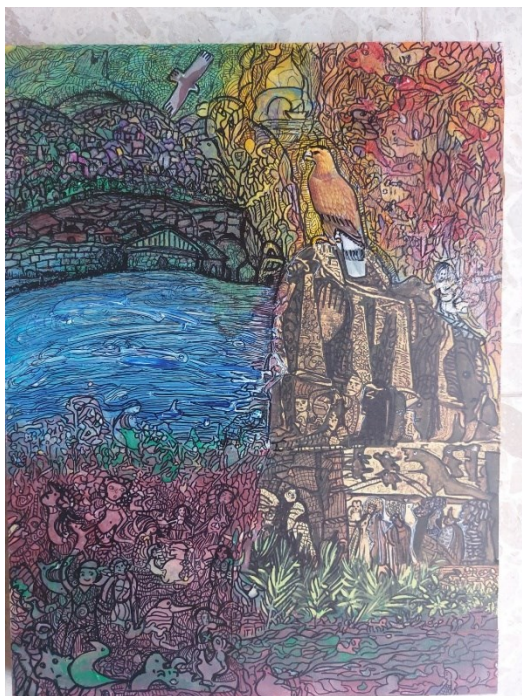
ריבי זהר

צוק העתים.
דמדומים, קולות מלחמה,
אש מזרה אימה.

מעל המצוק,
ענני מצוקה מגירים דמעות
שוטפים במוֹרֵד
אין עוצר.

עיטים למוֹדֵי נתיב
מרחיבים מעופם
מאֶרֶץ מֶרְחָק עַד אֵלֵינוּ.

יוֹשׁ בְּכַנְפֵיהֶם
חֲכַמַת מַגְבִּיֵּיהֶי עוֹף
הַקְּשׁוּבִים לַעֲוֹנוֹת הַשָּׁנָה
וּלְרַחֲשׁ הַמִּית אֲדָמָה.

איור: ריבי זהר

עוד ניפגש דנה אדרי־פינבלט

עוד נפגש
זה כתוב בשמים
עוד נפגש
נחזיק שוב ידים.

עוד נפגש בליל קיץ חם
בסערה טרופה של חרף בים
נפל על צואר
ננשק השפתיים
נלך יחפים עם חול ברגלים.

עוד נפגש
בגנת ורדים אדמים
תחת עלי שלכת חומים
עוד נפגש
בספסל בגנה
בחנות הספרים
מעבר לפנה.

אולי בין סלעים
אולי על שבילים
אולי בכלל לא נמצא שוב מלים.

זה יקרה בתל אביב או פריז
אפשר שגם בני-יורק
שנינו נתגלגל נפל מרב צחוק.

עוד נפגש אני בטוחה
עוד נפגש
אז למה אני כותבת ובוכה.

דנה אדרי־פינבלט
מלכה אורמן
עדנה אפק
יעל ארבלי
מיכל בר־חיים
חמוטל בר־יוסף
שולה ברנע
חגית בת־אליעזר
גלית גז
יהורם גלילי
רון גרא
תמר דוד־כריספי
נדב וולך
דלית ולדמן
ריבי זהר
דפנה חיימוביץ'
תמי יואב
נורית יעקבס־צדרבוים
אירית כהן־נר־גאון
עפרה סרי
ראובן פרומר
ענת פרחי
אסף קורן
איריס קאופמן
אסתר א. קאפח
תמי קויפמן
איתן קלינסקי
אגי רגנר
סיגל רוטר
מיכל שחר
אורית שטיבר

מחיר מומלץ לצרכן: 99 ₪

ISBN 978-965-7015-80-3

9 789657 015803

מהדורה ראשונה - אוגוסט 2026